

پیوند آلوژنیک: یافتن اهداکننده

در پیوند آلوژنیک، سلول‌های خون‌ساز سالم اهدا شده توسط فرد دیگر جایگزین سلول‌های خون‌ساز ناسالم شما می‌شود. آشنایی با روش پزشکی در زمینه یافتن بهترین اهداکننده برای هر بیمار به شما کمک می‌کند تا تصمیمات پزشکی آگاهانه بگیرید.

برای دانستن موارد زیر به خواندن ادامه دهید:

- سلول‌های خون‌ساز سالم از کجا تهیه می‌شود
- سازگاری HLA
- پزشکان چگونه فرد اهداکننده را می‌یابند
- سلول‌های خون‌ساز اهدایی چگونه به دست شما می‌رسند
- پرسش‌هایی که باید نزد پزشک مطرح کنید

سلول‌های خونی سالم از کجا تهیه می‌شود
سلول‌های خون‌ساز سالم برای پیوند آلوژنیک از منابع زیر تهیه می‌شود:

- اهداکننده‌ای که:
 - عضو خانواده شما، احتمالاً برادر یا خواهرتان است
 - بزرگسال است، نسبتی با شما ندارد و داوطلبانه خواستار اهدا شده است
 - خون بند ناف که از خود بند ناف و جفت پس از تولد نوزاد گرفته می‌شود. این سلول‌ها عمدتاً از بانک عمومی خون بند ناف (مربوط به کودکی که نسبتی با شما ندارد) گرفته می‌شود. ولی گاهی اوقات از کودک عضو خانواده شما نیز گرفته می‌شود.
- اگر قرار باشد سلول‌های خون‌ساز را از اهداکننده بگیرید، پزشک ممکن است موارد زیر را از اهداکننده درخواست کند:
 - مغز استخوان: بافتی نرم و اسفنجی داخل استخوان
 - سلول‌های بنیادی خون محیطی (PBSC): سلول‌های خون‌ساز موجود در جریان خون

سازگاری HLA و دلیل اهمیت آن

HLA مخفف آنتی‌ژن گلوبول سفید انسانی است. HLA پروتئین - یا نشانگری - است که در اغلب سلول‌های بدن وجود دارد. سازگاری HLA مفهومی پیچیده‌تر از نوع خون است. سیستم ایمنی بدن شما با استفاده از این نشانگرها تشخیص می‌دهد که کدام سلول به بدن شما تعلق دارد و کدام سلول متعلق به بدن شما نیست.

یافتن اهداکننده‌ای که با HLA شما سازگاری مناسبی داشته باشد، به دلایل زیر مهم است:

- افزایش احتمال موفقیت پیوند
- تثبیت شدن سلول‌های فرد اهداکننده (رشد کردن سلول‌های فرد اهداکننده و ساخته شدن سلول‌های خونی جدید) در بدن شما
- کاهش احتمال بیماری «پیوند علیه میزبان» (GVHD). (GVHD) زمانی رخ می‌دهد که سلول‌های اهدا شده (پیوند) به سلول‌های فرد گیرنده (میزبان) حمله کند.

پزشکان چگونه فرد اهداکننده را می‌یابند

معمولاً پزشک پیوند ابتدا بررسی می‌کند که آیا اهداکننده سازگار در خانواده خود شما وجود دارد یا خیر. فرد سازگار در خانواده شما معمولاً خواهر یا برادران است. زیرا شما نیمی از HLA را از مادر و نیمی از آن را از پدر خود به ارث می‌برید. هر برادر و خواهری که با شما والدین مشترک دارد، با احتمال 25% (یک به چهار) با شما سازگار است. خاله/عمه/عمو/دایی و فرزندان آنها به ندرت با شما سازگار هستند. برای این که هیچ اهداکننده احتمالی نادیده گرفته نشود، پزشک پیوند ممکن است والدین یا فرزندان شما را نیز آزمایش کند تا ببیند که آیا آنها با شما سازگار هستند یا خیر. احتمال این که والدین یا فرزندان شما با شما سازگار باشند اندک است. هر چند ممکن است نیمه‌سازگار یا سازگار نیمگان باشند.

یافتن اهداکننده وظیفه شما نیست

حدود 70% (7 از 10 نفر) بیمار نیازمند پیوند، اهداکننده سازگار در خانواده خود ندارند. اگر اهداکننده سازگار در خانواده خود نداشته باشید، پزشک برای یافتن اهداکننده سازگار غیرخویشاوند یا واحد خون بند ناف، Be The Match Registry® را جستجو می‌کند.

پزشکان بیش از 24.5 میلیون اهداکننده بزرگسال بالقوه و بیش از 622,000 واحد خون بند ناف را در مراکز ثبت ایالات متحده (U.S.) و سراسر دنیا جستجو می‌کنند.

یافتن اهداکننده زمان می‌برد

معمولاً از شروع جستجو تا روز پیوند حدود 3 ماه فاصله وجود دارد. اگر پزشکتان به جستجوی واحد خون بند ناف بپردازد، ممکن است چند هفته زمان ببرد. برای برخی بیماران، هیچ مورد اهداکننده سازگار یا واحد خون بند ناف پیدا نمی‌شود. در این صورت، پزشک گزینه‌های درمانی دیگری را برای شما بررسی می‌کند.

در مدتی که پزشک پیوند در جستجوی اهداکننده یا واحد خون بند ناف است، همچنان از خدمات درمانی برای بیماری خود بهره‌مند می‌شوید. لازم است که شما و خانواده‌تان بر روی مراقبت از خودتان متمرکز شوید. گروه پیوند همه قسمت‌های فرآیند جستجو را به عهده می‌گیرد و شما را از روند پیشرفت آن آگاه می‌سازد.

پس از پیدا شدن فرد سازگار بالقوه و انجام گرفتن بررسی‌های لازم، آزمایش‌هایی نیز برای بررسی وضعیت جسمی فرد اهداکننده و حصول اطمینان از بی‌خطر بودن اهدا برای شما و فرد اهداکننده انجام می‌گیرد. چندین آزمایش برای بررسی احتمال مبتلا بودن فرد اهداکننده به بیماری‌های عفونی انجام می‌گیرد. نمونه خون زنان بارداری که داوطلبانه خواستار اهدای خون بند ناف نوزادشان هستند، پیش از اجماع و نگهداری واحد خون بند ناف مورد آزمایش قرار می‌گیرد.

دریافت سلول‌های اهدا شده

اگر قرار باشد از اهداکننده غیرخویشاوند سلول خونی بگیرید، پیک متخصص آن سلول‌ها را به مرکز پیوند شما تحویل می‌دهد. سلول‌های پیوندی ممکن است از ایالات متحده یا کشور دیگری تهیه شود. کارکنان مجرب Be The Match® روند تحویل سلول‌های اهدا شده را هماهنگ می‌کنند و ترتیبی می‌دهند که این سلول‌ها به موقع به مرکز پیوند شما برسد.



در هر قدمی که بر می‌دارید، برای کمک‌رسانی به شما حضور داریم.

ایمیل: patientinfo@nmdp.org

کسب اطلاعات: BeTheMatch.org/patient

تماس: 1 (888) 999-6743

سفارش: BeTheMatch.org/request

اگر قرار باشد سلول پیوندی از فرد خویشاوند شما گرفته شود، آن فرد می‌تواند سلول را در همان بیمارستانی که قرار است پیوند انجام بگیرد اهدا کند. اگر خویشاوند شما در نزدیکی شما زندگی نمی‌کند، پیک می‌تواند سلول‌ها را به مرکز پیوند برساند. اگر قرار باشد سلول‌ها را از واحد خون بند ناف دریافت کنید، بانک خون بند ناف سلول‌ها را در ظرف ویژه‌ای به مرکز پیوند می‌رساند.

معمولاً، سلول‌های اهدا شده در قالب 1 یا 2 کیسه به مرکز پیوند تحویل داده می‌شود. پیوند جراحی محسوب نمی‌شود. سلول‌های سالم اهدا شده در فرآیندی مشابه فرآیند انتقال خون از طریق سوند مرکزی وارد بدن شما می‌شود.

پرسش‌هایی که باید نزد پزشک مطرح کنید

در روند آماده شدن برای پیوند آلونژیک باید پرسش‌های زیر را نزد پزشک مطرح کنید:

- کدام یک از اعضای خانواده را به عنوان اهداکننده احتمالی آزمایش خواهید کرد؟
- اگر اهداکننده خویشاوند من باشد، چه کاری باید انجام دهد؟
- اگر اهداکننده سازگار در خانواده من وجود نداشته باشد، آیا اهداکننده بزرگسال یا واحد خون بند ناف را جستجو خواهید کرد؟
- اگر اهداکننده سازگار یا واحد خون بند ناف پیدا نشود، چه گزینه‌هایی در اختیار من خواهد بود؟
- نتیجه جستجوی اهداکننده هر چند وقت یک بار به من اعلام می‌شود؟ اگر درباره روند جستجوی اهداکننده پرسشی داشته باشم باید با چه کسی تماس بگیرم؟
- آیا اهداکننده سازگار جزئی یا سازگار نیمگان (نیمه‌سازگار) برای من گزینه محسوب می‌شود؟

وضعیت پزشکی، تجربه پیوند و فرآیند بهبود در هر شخصی منحصر به فرد است. در مورد وضعیت خود حتماً با گروه پیوند یا پزشک خانوادگی خود مشورت کنید. این اطلاعات جایگزین تشخیص و توصیه پزشک نیست و با این هدف نیز تهیه نشده است.

